

Ik geloof in ... de verrijzenis van het lichaam

Voor een mens blijft het sterven een geheimvol gebeuren. Vanuit de natuur, vanuit

het vlees gezien is sterven de gewoonste zaak van de wereld. Er is een begin en een eindpunt. Eens is het lichaam uitgeleefd en vergaat het in de aarde, of wordt het na verbranding uitgestrooid. Vanuit ons geestelijk leven, vanuit de geest gezien gaat het tegen ons gevoel in dat iemand die wij lief hebben, kennen en meedragen in ons hart, ineens weg zou zijn. Op een of andere manier weten we dat er iets blijft van die persoon. In ons leven blijven wij hem of haar gedenken. In gedachten stellen we hem of haar steeds opnieuw tegenwoordig. Daarbij laten wij ons helpen door foto's en door andere tekenen die naar de persoon verwijzen.

Voor ons, christenen, is het geloof in de verrijzenis nooit gemakkelijk geweest. Het was voor de apostelen, en voor alle generaties christenen na hen, moeilijk te denken. Het gaat ons denken en ons beleven te boven. Toch zegt bijvoorbeeld Paulus dat het geloof in de verrijzenis voor ons, christenen, een zaak is van zijn of niet zijn. Als we niet kunnen geloven in de verrijzenis heeft ons christen zijn geen zin.

Hoe houdt de Kerk dit geloofspunt te geloven voor? Op de eerste plaats zeggen wij vanuit ons geloof dat, bij het sterven van iemand, de ziel zich van het lichaam scheidt en naar God gaat. Het lichaam wordt aan de aarde toevertrouwd en vergaat. Tegelijk is het begraven van iemand een hoopvol gebeuren. De doden wachten

op het einde van de tijd om dan te verrijzen met Christus. Dit verrijzen kunnen wij niet denken. Daarom deed Paulus al een beroep op beelden. Wat in de aarde wordt neergelegd is als het zaad. Dit zaad moet allereerst sterven om later vruchten voort te kunnen brengen. Een vergankelijk lichaam wordt begraven, een onvergankelijk lichaam verrijst. Over enkele weken vieren wij Pasen. Dit feest is het fundament voor ons geloof in de verrijzenis. Jezus is met een verheerlijkt lichaam opgestaan uit de dood. Alles werd anders. Hij kwam door gesloten deuren binnen en verdween daarna weer uit het zicht van de apostelen. Toch was de Jezus van na de verrijzenis ook dezelfde als de Jezus van voor zijn sterven. Hij droeg nog de tekenen van de wonden met zich mee. Wij, als christenen, mogen er op vertrouwen dat wij, als de Heer wederkomt, delen in Zijn verrijzenis. Ons lichaam heeft daarom een hoge waarde. Het is een tempel van de heilige Geest en het is bestemd om opgenomen te worden in de nieuwe hemel en de nieuwe aarde die komen gaat. U allen wens ik een Zalig Paasfeest.

+ *drs. A.L.M. Hurkmans*

Paastridium

Het hoogtepunt van het kerkelijk jaar is het Paastridium dat begint op de avond van Witte Donderdag en dat besloten wordt met de viering van Paaszondag. Het is als

het ware één doorlopende viering van het lijden, sterven en verrijzen van onze Heer. De Nederlandse bisschoppen hebben er in een schrijven, twee jaar geleden, op gewezen dat deze dagen waardig met zoveel mogelijk gelovigen gevierd moeten worden. Daarbij stellen de bisschoppen het volgende: De vieringen van het Paastridium kunnen alleen geleid worden door een priester en kunnen ook alleen gevierd worden als er een priester beschikbaar is. Om een waardige viering mogelijk te maken, dient er een goed koor te zijn, voldoende acolieten en voldoende gelovigen. Daarom roepen de bisschoppen op de vieringen in bepaalde kerken te concentreren. Men dient vast te houden aan de juiste tijden en dat geldt met name voor de Paaswake waarbij het om geen enkele reden toegestaan is vóór zonsondergang aan de viering te beginnen.

Op de dagen van het Paastridium kunnen geen uitvaartmissen plaatsvinden. Wel kan er een woordviering rond een overledene plaatsvinden, aangepast aan het karakter van de dag.

Witte Donderdag

In een plechtige eucharistie wordt de instelling van dit sacrament tijdens het Laatste Avondmaal herdacht. Sinds Aswoensdag wordt op deze avond weer voor het

eerst de lofzang "gloria" gezongen. Tijdens het zingen daarvan worden de kerkklokken geluid en klinken de altaarbellen. Deze zwijgen daarna tot het gloria van de Paaswake. Na de preek kan er eventueel een voetwassing plaatsvinden. Na de communie worden de overgebleven hosties in een plechtige processie naar een rustaltaar gebracht. Dit symboliseert de gang van Jezus met zijn leerlingen naar de Hof van Olijven. Teruggekeerd bij het altaar of na de viering wordt het hele priesterkoor van zijn versierselen ontdaan. Het altaar is kaal, het tabernakel staat open. Dit is een teken van de verlatenheid van de Heer in zijn lijden. Alleen bij het rustaltaar in de grote kerk is stille aanbidding. Hiermee willen we antwoorden op de vraag van Jezus: "Kunt gij dan niet één uur met Mij waken? Waakt en bidt opdat gij niet op de bekoring ingaat."

Goede Vrijdag

Voor de Liturgie komen de gelovigen een kale kerk

binnen waar zelfs geen kaars brandt. In stilte komt de liturgische stoet binnen. Bij het altaar aangekomen gaat de priester (en de diaken) plat ter aarde liggen, de overigen knielen en bidden een ogenblik in stilte. Na een gebed begint de liturgie van het Woord met als hoogtepunt het lijdensverhaal volgens Johannes. De voorbede vandaag is voor alle grote intenties van de Kerk. Dan volgt de liturgie van de Kruisverering. Een kruisbeeld wordt aan het volk getoond. Drie keer zingt de priester, telkens een toon hoger: "Aanschouwt het kostbaar Kruis waaraan de Redder heeft gehangen" waarop allen zingend antwoorden: "Komt, laten wij aanbidden." Hierna wordt het kruis door de geestelijkheid vereerd en daarna door het volk. Dat kan door het kruis te kussen of door een andere geschikte geste. Tot slot vindt er een korte communiedienst plaats.

Stille Zaterdag

geloofsbelijdenis wordt beschreven als de nederdaling ter helle: de nederdaling in het dodenrijk waar Hij alle rechtvaardigen uit het oude testament bevrijdt van de banden van de dood. Deze dag is er buiten het getijdengebed geen liturgie.

Paaswake

Na het invallen van de duisternis op zaterdagavond komen de gelovigen samen voor de Paaswake waarin de verrijzenis wordt gevierd. De priester zegent het vuur en daarna de Paaskaars, die het symbool is van de verrezen Christus. Dan wordt de donkere kerk verlicht door het licht van de Paaskaars en de kaarsjes van de gelovigen die aan de Paaskaars worden ontstoken. Na de Paasjubelzang volgt de wake van enkele schriftlezingen en psalmen. Dan begint de eucharistie met het zingen van het gloria waaronder de klokken worden geluid en de belken rinkelen. De kaarsen op het priesterkoor worden aangestoken. Dan heft de priester plechtig het alleluia aan. Dit is de paaszang bij uitstek die sinds Aswoensdag niet meer heeft geklonken. Daarna volgt het Paasevangelie. Na de homilie vindt de doopwaterwijding plaats en eventuele toediening van de doop die begint met het zingen van de litanie van alle heiligen. Daarna hernieuwen alle gelovigen hun doopbelofte en worden ze met het nieuwe doop-

Dit is de dag van de graf-rust van de Heer die in de

water besprenkeld als herinnering aan hun doopsel. Dan volgt de eucharistie van Pasen. Pasen is het grote feest van de Kerk dat we vijftig dagen lang vieren en dat besloten wordt met het Pinksterfeest.

Diocesane commissie liturgie

Nieuwe parochie

Per 1 maart 2014 heeft Mgr. drs. A.L.M. Hurkmans middels fusie samengevoegd de parochie Heilige Norbertus, gevestigd te Diessen en de parochie Sint Petrus te Hilvarenbeek, waarbij de R.K. Parochie Heilige Norbertus verkrijgende rechtspersoon is.

Benoemingen en ontslagen

De zeereerwaarde heer drs. **Th.M.C. Lamers** te Cuijk: per 1 januari 2014 benoeming tot aalmoezenier voor Jeugd en Jongeren in het bisdom van 's-Hertogenbosch

De zeereerwaarde heer **C.J.E. Remmers** te Hilvarenbeek: per 1 maart 2014 eervol ontslag als pastoor van de parochie Sint Petrus te Hilvarenbeek

De eerwaarde heer **A.C.J. Jansen** te Hilvarenbeek: per 1 maart 2014 benoeming tot diaken van de Parochie Heilige Norbertus, gevestigd te Diessen

De zeereerwaarde pater **J.S. Vel-laisamy ofm** te Megen: per 15 maart 2014 benoeming tot medepastor van de Parochie Heilige Franciscus en Heilige Clara te Druten.

Mevrouw **B.Th.M. Booyink** te Heelsum: per 16 maart 2014 de pastorale opdracht en zending als pastoraal werkster van de Parochie HH. Cosmas en Damianus te Groesbeek.

Agenda april

Mgr. A. Hurkmans

- 3 9.00 uur H. Mis St. Jan
10.00 uur stafvergadering
- 4 19.00 uur H. Vormsel Reusel
- 6 Cultureel uitstapje seminarie
- 8 Bisschoppenvergadering Utrecht
Dag voor pastoraal werkenden op het bisdom
- 10 9.00 uur H. Mis St. Jan
10.00 uur stafvergadering
- 11 19.00 uur H. Vormsel Vlierden
- 12 11.00 uur viering Palmzondag
Ridders van het H. Graf Maarssen
- 13 11.00 uur H. Mis St. Jan
14.30 uur Uitvoering Mattheus
Passion Petruskerk Oisterwijk
- 14 19.00 uur viering van boete en
verzoening St. Jan
- 16 19.00 uur Chrismamis St. Jan
- 17 19.30 uur H. Mis St. Jan
- 18 15.00 uur liturgie van het lijden
des Heren St. Jan
- 19 22.00 uur paaswake St. Jan
- 20 10.00 uur H. Mis St. Jan
- 22-24 Ontmoeting met de Evangelische
Kirche van Kurhessen-Waldeck
- 25 19.00 uur H. Vormsel Vessem
- 26 april – 3 mei diocesane bedevaart
 Lourdes

Mgr. Mutsaerts

- 3 10.00 uur Stafvergadering
- 4 Vormselviering Waalwijk
- 5 Vormselviering Oss
- 6 Vormselviering Gemert
- 8 Bisschoppenvergadering
- 9 Officium Catecheticum
- 10 10.00 uur Stafvergadering
Vergadering Sonniusstichting
- 11 Vormselviering Bakel
- 12 Vormselviering Erp
- 13 Palmzondagviering Uden
- 16 Ontmoeting vormelingen Megen
Wijding H.H.Oliën (St. Jan)
- 17 The Passion (Groningen)
- 18 10.15 uur overweging Lijden des
Heren, Lukaskerk Den Bosch
15.00 uur Goede Vrijdag (St. Jan)
- 20 10.00 uur hoogmis van Pasen
Maarheeze

- 21 11.00 uur Altaarconsecra-
tie Grave
- 24 10.00 uur Stafvergadering
- 25 Bijeenkomst Kerk In
Nood
Vormselviering Boerdonk
- 26 Vormselviering St.
Hubert
- 27 H.Mis Bakel
- 28 Officium Iuventutis

Kindergebedsschool Thorn

In Nederland bestaan veel activiteiten voor jongeren en tieners, maar misschien minder voor kinderen. Toch staan juist bij kinderen de deuren wijd open, waardoor een relatie met God natuurlijker is en gemakkelijker kan groeien. Zo blijven de deuren ook open. Een initiatief dat daarop in-

speelt is de in 1983 in Frankrijk ontstane Kindergebedsschool, inmiddels wijd verbreid en goedgekeurd door de Franse Bisschoppenconferentie.

Veel kinderen die de gebedsschool volgden zijn zo enthousiast dat ze steeds weer terugkomen. En waarom? Omdat ze met Jezus leerden bidden. De leerlingen van Jezus zeiden al: "Leer ons bidden." Zij wisten ook nog niet hoe dat precies moest. Maar ze hadden wel het verlangen om te kunnen bidden. Bidden kan op velerlei manieren: individueel of in een groep, met de Bijbel, spelend, in de natuur, door te zingen ... In de Kindergebedsschool krijgen kinderen de kans om het gebed dieper te ontdekken. Het is mooi om

te zien hoe kinderen door een Bijbeltekst geraakt kunnen worden en hoe het hen kan helpen om niet alleen iets over Jezus te weten, maar te ontdekken dat je met Jezus kunt optrekken en dat Hij jou iets te zeggen heeft. Naast de gebedsmomenten is er ruimte voor spel en creativiteit, maar alles in dienst van het 'geheim': samen met Maria de school van gebed beleven doordat je bij Jezus bent en met Hem optrekt! De eerste Kindergebedsschool in Nederland zal plaatsvinden van 28 – 31 mei in de Foyer de Charité te Thorn. Leeftijd: groep 4 t/m 8 van de basisschool. Heeft uw kind ook het verlangen om God beter te leren kennen? Geef hem/haar dan op voor deze kindergebedsschool!

Voor meer info of opgave:
Foyer de Charité "Marthe Robin",
Onder de Bomen 2,
6017 AL Thorn,
www.foyer-thorn.nl
of via foyervader A.Pierik, tel:
0475 56 27 70

Bij opgave voor de Kindergebedsschool graag vermelden:
Naam, straat en huisnummer,
postcode, woonplaats, geboortjaar, telefoon, e-mail en de handtekening ouders

Royal Invitation: Palmzondag voor jongeren!

Op Palmzondag 13 april vieren tieners en jongeren van het bisdom van 's-Hertogenbosch de Wereldjongerendag in Uden.

Paus Franciscus gaf aan de 29^e Wereldjongerendag het thema 'Zalig de armen van geest, want aan hen behoort het Rijk der hemelen' (Mt 5, 3) mee. Deze boodschap en de brief die Paus Franciscus hierover schreef, zullen tijdens de dag centraal staan. Zo zal Mgr. Mutsaerts bijvoorbeeld een inleiding verzorgen over de brief en kan er in de workshops verder ingezoomd worden op wat het koninkrijk der hemelen is. Palmzondag staat in het teken van tieners en jongeren en wordt ook georganiseerd door jongeren. Zij gaven aan de dag de titel 'A Royal Invitation' mee, wat natuurlijk verwijst naar het Rijk der hemelen uit de zaligspreking. Er zal een enerverend programma klaarstaan met naast diepgang ook ruimte voor ontmoeting, verdiepende en creatieve workshops en ontspanning. Ook is speciaal voor deze dag

een nieuwe jongerenband opgericht die met levendige muziek de dag verder in zal kleuren. Alle tieners en jongeren uit het bisdom van 's-Hertogenbosch zijn van harte welkom. De wereldjongerendag 2014, A Royal Invitation, wordt gehouden op Palmzondag 13 april 2014 van 10.30 uur tot 17.00 uur in de Petruskerk en het Parochiecentrum in Uden. Het is een dag voor tieners en jongeren van 12 tot 30 jaar. De kosten bedragen € 5,- p.p. (te voldoen op de dag zelf). Je kunt je aanmelden door een mail met je gegevens te sturen naar jongeren@bisdomdenbosch.nl

In memoriam

Op 3 maart 2014 is in Dreumel overleden de zeereerwaarde heer **Petrus Wilhelmus Kurstjens**, emeritus-pastoor van de parochie HH. Victor en Gezellen te Wamel. Emeritus-pastoor Kurstjens werd geboren in Tilburg op 19 oktober 1924 en tot priester gewijd op 3 juni 1950. Hij was achtereenvolgens werkzaam als kapelaan te Den Dungen (parochie H. Jacobus de Meerdere) van 1950-1952, als kapelaan te Eindhoven (parochie H. Paulus) van 1952-1957, als kapelaan te Tilburg (parochie O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen) van 1957-1967, als pastor te St. Anthonis (parochie H. Antonius Abt) van 1967-1969 en tenslotte als pastoor te Wamel (parochie HH. Victor en Gezellen) van 1969-1989. Moge hij rusten in vrede!

Leven – wat er écht toe doet

Of ze nu gelovig zijn of niet, in hun levensloop ontmoeten alle mensen de vraag naar zin. Op

sommige levensmomenten wordt deze vraag haast spontaan gesteld. Nieuw leven ontvangen, groeien en keuzes maken, verliefd worden, maar ook geconfronteerd worden met de dood van geliefden, de eigen kwetsbaarheid en het kwaad dat mensen elkaar kunnen aandoen: deze thema's roepen universele vragen op. De vraag 'hoe geef je zin aan je leven?' kunnen we goed in dialoog brengen met de rijkdom aan oriëntaties en wegen die het geloof in Jezus Christus biedt. Zin-zoekers in contact brengen met de zingevende kracht van ons geloof is dé uitdaging van vandaag. Daarom is reeds enkele jaren geleden een reeks (catechese) magazines ontstaan. De magazines willen in de eerste plaats mensen aanspreken die nauwelijks of niet in contact komen met de christelijke boodschap. Er zijn echter ook veel parochies die er gebruik van maken voor sacramentencatechese, uitvaart en ziekenbezoek. Binnen onze kerkgemeenschap is er behoefte aan meer kennis van de kern van ons geloof. Gelovigen willen de christelijke visie op hun eigen levensvragen beter leren kennen. In september verschijnt het laatste deel over de Eucharistie. Zoals in de eerder verschenen magazines ook hierin een katern specifiek over het sacrament of ritueel dat verband houdt met de aangekaarte levensvraag. Dit maal heel geschikt voor ouderavonden. Het is een prachtige handreiking voor ouders wiens kind de eerste heilige Communie doet.

Colofon

De nieuwsbrief is een uitgave van **het bisdom van 's-Hertogenbosch**. De *BisdomNieuwsbrief* wordt gratis verspreid bij het pastoraal kader en bij belangstellenden.

Een bijdrage ter dekking van de kosten wordt op prijs gesteld (publiciteitsfonds NL63 INGB 0001 3284.65)

Aan- / afmeldingen en wijzigingen voor de nieuwsbrief kunnen doorgeven worden via het mailadres: nieuwsbrief@bisdomdenbosch.nl

Bezoekadres:

Parade 11
5211 KL 's-Hertogenbosch
Postadres: Postbus 1070
5200 BC 's-Hertogenbosch

T: 073 523 20 20
E: info@bisdomdenbosch.nl
W: www.bisdomdenbosch.nl

Verschijnt elf maal per jaar